

Ára 800 korona

HAJDUFÖLD

1924. év március 6.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, VI. évf. (55.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 12000 K
EGYES SZÁM ÁRA 800 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A podzsupán viselt dolgai a bíróság előtt

Kozma Miklós megsemmisítő leleplezése
Nagy Ernőről

Budapestről jelentik: A büntető törvényszék Török tanácsa március 5-én délelőtt kezdte meg annak a rágalmozási pernek tárgyalását, amelyet Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő Kozma Miklós miniszteri tanácsos, a Magyar Távirati Iroda főnöke ellen indított.

Nagy Ernő 1922 július 7-én a nemzetgyűlésen elmondott interpellációjában azt állította, hogy három beregmezei hivatalnok, közöttük Kozma Miklós testvére György kettős fizetést kapnak. Kozma György ezt annak köszönheti, hogy ő a Kormányzó ur közvetlen környezetében levő Kozma őrnagy testvére.

Erre Kozma Miklós sajtó útján egy nyilatkozatot tett közzé, amelyben aljas rágalomnak minősítette Nagy Ernő állítását és cseh-szlovák podzsupánnak nevezte Nagy Ernő a kijelentette azt is, hogy Nagy Ernő nem áll azon az erkölcsi nívón, hogy lovagias elégtételt adhasson neki.

A megtartott tárgyaláson Kozma Miklós előszörban a Nagy Ernő által inkriminált „podzsupán”, „aljas rágalmozó” és „erkölcsi nem áll azon a nívón” kifejezéseket bizonyította.

Nagy Ernő, a podzsupán

A podzsupán kifejezésekre vonatkozólag leveli Kozma Miklós kijelenti, hogy Nagy Ernő cseh csapatok segítségével akkor ült be Bereg vármegye alispáni székébe, amikor a megyének törvényesen megválasztott alispánja volt. Kamenszky József zsupán a cseh katonai parancsnoksággal egyetértésben Nagy Ernőt nevezte ki podzsupánná. Ennek bizonyítására becsatolja hiteles másolatban Hottas cseh katonai parancsnok által aláírt és Nagy Ernő kinevezéséről szóló plakát másolatát. Előadja továbbá, hogy míg az oláhok a tisztviselőktől sem fogadalmat, sem esküt nem kívántak, addig Nagy Ernő a cél meg nem jelölésével összehívta a vármegyei tisztikart és leítette velük a fogadalmat.

Nagy Ernő, a rágalmozó

Aljas rágalom az, hogy Nagy Ernő azt állította, miszerint Kozma György kettős fizetést kapott, valamint az is, hogy ezt bátyja, Kozma Miklós révén kapta és végül az, hogy a Kormányzó révén ilyen kettős fizetéshez lehet jutni. Annak bizonyítására, hogy kettős fizetést nem kapott Kozma György, Kozma Miklós becsatolja Tótfy Béla nyugalmazott közlelmezési miniszter nyilatkozatát, valamint ugyancsak a közlelmezési miniszter 45795—1922. számú nyilatkozatát.

Es kitűnik különben Vass József népjóléti miniszter válaszából is, amelyet ugyanazon az ülésen Nagy

Ernő interpellációjára adott. Bizonyítja ezt egyébként a kormányzó-ság uraival is.

A podzsupán „erkölcsi nívója”

Nagy Ernő erkölcsi nivótlanására vonatkozólag kijelenti Kozma Miklós, hogy szerinte erkölcsi defektusban szenved az az ember, aki a podzsupáni tisztséget úgy vállalta, mint Nagy Ernő, ugyszintén az is, akinek forradalmosító szerepe megállapítható.

1919 február 25-én a csehszlovák élén Nagy Ernő egy menetet rendezett vöröszászó alatt és tanuk vannak arra, hogy csöcselék Nagy Ernő jelentésében meggyalázta a nemzeti lobogót. Ez ellen neki egy

Az Eskütt-ügy a nemzetgyűlés előtt

Györki védőügyvédi interpellációja - Megkezdődött a kényszerkölcsön törvényjavaslatának tárgyalása

A nemzetgyűlés mai ülését fél-tizenkettőkor nyitotta meg Scltowszky Béla elnök.

Harmadszori olvasásban elfogadják az országos testnevelési alapról szóló törvényjavaslatot. Majd a korona értékcsökkenésének megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására tértek át.

Temesváry Imre előadó: A korona leromlása szükségessé tette a törvényjavaslatot, amely a takarékkorona rendszerét is meghonosítja. Kéri elfogadását.

Walkó Lajos pénzügyminiszter: A takarékkorona számítással mindenkor megkapható a korona helyzetében előálló effektív változás.

A valorizáció

általában az összes hitelügyletekre vonatkozik, ahol egyáltalán hitel kapcsolódik bele az üzletbe. Aki pénzt ad, csak annyit fog visszakapni, amennyit adott és aki pénzt vett kölcsön, annyit fog fizetni, amennyit kapott.

Igy senkinek sem lesz érdeke, hogy a korona tovább romljék s ha nem is áll be a teljes valorizáció, mégis csak a gazdasági életbe át fog vonulni a valorizáció elve.

— A valorizáció másik előnye, hogy a kalkulációnak is biztos alapot nyújtunk. Legfontosabb előnye, hogy értékeinket betétbe helyezhetjük. A hiteléletben tulmenben azonban nem szándékozunk valorizálni. Fontos még a

kamat

kérdése is, az, hogy a valorizált hiteleknek milyen kamattal legyen számítandó. Biztos, hogy hamar ki fog alakulni az egésszesség kamatláb, különösen akkor, ha a magán-

szava sem volt és a tömeget tovább vezette a vármegyházára. Erre több tanut jelent be.

Nagy Ernő második defektusát a beregi választások körül szereplő 20 köztisztviselőben álló ember bizonyítja, akik sokkal súlyosabb kifejezéseket használva, a központi választmánynak lemondásukat jelentették be, mert nem akarták, hogy Nagy Ernő képviselőjelöltül való elfogadásával neki hatalmat adjanak arra, hogy lázító és forradalmosító munkáját újra megkezdhesse. Nagy Ernő ezek ellen büntető feljelentést tett a járásbírósnál és a járásbírósnak öt felmentette.

Leveli Kozma Miklós bizonyítékainak részletes előterjesztése, valamint Kozma Miklós és Nagy Ernő ügyvédjeinek felszólalása után a bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a bejelentett összes tanuk kihallgatását.

gazdaság külföldi pénzt is igénybe vehet. Ami a

kényszerkölcsön

kérdését illeti, legalkalmasabb alapként a jövedelem- és vagyonadó mutatózott. 1923-ban ebből az adóból százhuszmiliárd volt a bevétel. Viszont ez nem érinti az ipari munkásságot, sem a kisbirtokosokat. A rendelet alapján

az államkincstárnak kétszázmilliárd állana rendelkezésére,

ami öt-nyolcheti szükséglet fedezésére elegendő.

Beck Lajos: Szerinte gazdasági összeomlásunk legfőbb oka a konceptió hiánya. Bírálja a kormány pénzügyi politikáját. A drágaság a békeárrakkal szemben tízennyezer-szeresre emelkedett. A pénz nem beruházásokra, hanem improduktív célokra használták fel. Ezután a valorizációval foglalkozik.

Egy évvel ezelőtt a valorizáció sokkal áldásosabb lett volna.

Zsllinszky Endre: Mi megmondtuk már akkor is, de akkor ellenünk voltak.

Beck: A javaslatot nem fogadja el. Szakács Andor: Törvénytelennek tartja a kényszerkölcsönrendeletet. Súlyosan kifogásolja, hogy az 1920. évi vagyoni állapotokat veszik alapul a fizetésnél és olyanoktól is elkövetik a magas összegű hitelek hajtását, akiknek nincsen biztosítva megélhetésük. Lehetetlennek tartja, hogy amikor Kállayt a többségi párt megbuktatta, másnap mégis megjelent az a rendelet, amely miatt Kállayt megbuktatták. Nem sok jót vár a kölcsöntől. A javaslatot nem fogadja el.

Áttérnek az interpellációkra.

Szabó József a korona romlásával kapcsolatos drágaság és a munkabérek tárgyában interpellál.

Hegymegi Kiss Pál polemizál a miniszterelnök kaposvári beszédével.

A podzsupáni modor

Nagy Ernő az egységspárt felé kiált valamit.

A tulajdonon azt kiáltják felé: Forradalmi főispán.

Nagy Ernő: Forradalmi betyárok, kommunista kopók.

Elnök Nagy Ernőt rendreutasítja.

Nagy Ernő: De igaz kérem, gazemberek.

Elnök: Kire értette?

Nagy Ernő: Baró Kaas Albertre.

Az elnök javasolja, hogy Nagy Ernőt az ismételt sértésekért állítsák a mentelmi bizottság elé. A Ház hozzájárul.

Kaas Albert báró: Kutyaugatás nem hallatszik a menyországba.

Hegymegi Kiss Pál: Interpellációjában kérni a belügyminisztertől, hajlandó-e sürgősen intézkedni arról, hogy az önkormányzati igazgatásban megszűnjék a törvénytelen állapot.

Lendvai István interpellációjában kérni a kormányt, hajlandó-e a kis- és középműiparosság érdekeit azonnal orvosolni, amelyek az iparos testületek országos szövetségének 1924 január 27-én és a keresztyén iparosok országos szövetségének 1924 február 25-iki ülésének határozatai megjelölnek. Hajlandó-e oda hatni, hogy az iparosság érdekeit megóvják.

Az Eskütt-ügy

Györki Imre mint védőügyvéd az Eskütt ügyet teszi szóvá. A miniszterelnök által elrendelt vizsgálat alkalmával a földművelésügyi miniszter iróasztalát is felkutatták. Nagyatádi Szabó: Ez nem áll.

Györki: Később a rendőrségen valóságos minisztertanácsot tartottak, amelyen nagyatádi Szabó, Bethlen István, Vass és Tomcsányi is résztvettek. Itt azt mondták Esküttnek, hogyha mindent magára vállal, a földművelésügyi miniszter bűnrészességét is...

Nagyatádi Szabó magából kizelve kiáltja: Nem kellett magára vállalni. Szemtelenség ilyen mondani.

Nagy zaj a Ház minden oldalán.

Györki: A rendőrség széles mederben kezdte meg a nyomozást, de a vádirat megszerkesztésekor kihagyták a súlyos panamákat.

Nagyatádi Szabó: Amelyek meg nem történtek soha.

Györki: A vallomásokról felvett három jegyzőkönyvet a rendőrségen visszatartották és elűlyesztették. (Nagy zaj) Rendszerré fejlődött a kijárási, mások viszont véletlenül sem jutottak hozzá a kiviteli engedélyhez.

Nagyatádi Szabó: ismét nem áll. A legnagyobb valótlanságokat hozza elő. Hazudik.

A zaj állandóan nő. Az elnök nem tudja helyreállítani a rendet és ezért az ülést felfüggeszti.

Györki: Felhossa, hogy a lefoglalt iratok ma sem kerültek a vizsgálóbíróhoz. Mégis ezek miatt az ügyek miatt lopás címén indult meg Eskütt ellen az eljárás. Utainak és Eöri Szabónak tudomásuk van arról, hogy 200 milliót ajánlott fel Esküttnek, csak halgasson. Kérni a kormányt igaz-e az, hogy Eskütt helyett az óvadékokat a kormánnyal összekötésben levő bank a miniszter ajánlására tette le. Igaz-e, hogy Zákány Gyula volt nemzetgyűlési képviselőnek a kormány egyik tagja adott költséget arra, hogy Amerikába utazzék. Igaz-e, hogy a földművelésügyi miniszter közvetítő útján legutóbb 200 milliót ajánlott fel Esküttnek, hogy halgasson.

Hajlandó-e a kormány a kiviteli ügyekre

vonatkozó adatokat a nemzetgyűlésnek bemutatni. Hajlandó-e a kivételei díjak elszámolását a nemzetgyűlésnek bemutatni. Hajlandó-e a nemzetgyűlésnek bemutatni

azoknak névsorát, akik kivételei ügyekben eljárta. Hajlandó-e ez ügyek megvizsgálására egy parlamenti bizottság kiküldéséhez hozzájárulni.

Nagyatádi Szabó István visszautasítja Györki vádjait

Nagyatádi Szabó: Sajátságosnak tartja, hogy Györki, aki védője Eskütnök, védené ügyét a nemzetgyűlés elé hozza,

holott jól tudja, hogy az ügy rövi desen bírói tárgyalás elé kerül. Bevallja, hogy Eskütt őt megcsalta és visszaél bizalmával. A régi országgyűlésen nem lehetett volna megcsinálni, hogy egy védőügyvéd védené ügyében felszólalhasson a Házban. Ennek az ügynek felkeve rése tisztán politikai tendenciából történik. Mindössze csak az történt, hogy egy kis titkár meg nem engedett dolgokat követett el, amíg rá nem jöttek.

Eskütt megvádolta a minisztereket, meggyanúsította képviselőket, de ilyen vallomásra építeni nem lehet. Az előző nemzetgyűlésen több képviselő tisztán tájékoztatásból írta alá nevét az aktára. Egy év alatt 30 ezer kivételei engedélyt adtak ki a földmivelésügyi miniszteriumban. Az sem igaz, hogy a rendőrségen befolytak volna a nyomorúsba. A rendőrségen megállapították, hogy

az akták a legnagyobb szabályszerűséggel vannak elintézve és senki egy fillér kedvezményt nem élvezhetett.

A kivételei ügyeket mindenkinek le kellett fizetni. *Térffy Béla* akkori államtitkár, mint kormánybiztos hatékonyan keresztül vizsgálta a legnagyobb lelkiismeretességgel az ügyeket, de hivatalos visszaélésre sem ő, sem a rendőrség nem jött rá. Kijelenti, hogy a *kiszáradapártnak sohasem volt pártkasszája*. Eskütt nem volt beosztva a miniszteriumba, ott fizetést nem kapott, mert nem is szerepelt a létszámban. Ő nem vette észre, hogy visszaélések történtek.

Ez a kérdés nem egyéb, mint a kormány megbuktatására való törekvés. A független magyar bíróság fog dönteni és ő nyugodtan várja a tárgyalást.

Éderi Szabó Desző fejtegeti, hogy a kormány 300-400 milliót akart adni Eskütnök, hogy utazzék Amerikába. Ezzel a kérdéssel csak a bíróság előtt kíván foglalkozni.

Ülés vége 8 órakor.

Februárban kedvezőtlenek voltak az egészségügyi viszonyok Debrecenben

A közigazgatási bizottság ülése Sok áldozatot szedett az influenza járvány

Debrecen város közigazgatási bizottsága szerdán, március ötödikén délután 4 órakor tartotta szokásos havi ülését.

Az ülésen terjesztette elő dr. *Tudós Kálmán* városi tisztifőorvos jelentését. Eszerint Debrecenben február hónapban a közegészségügyi viszonyok meglehetősen kedvezőtlenek voltak. A halálesetek száma 222 volt, amely szám a születéseket négygyel haladta túl. Ez

legnagyobb részben az influenza járványnak tulajdonítható.

Pontos adatok a betegségről nem állanak rendelkezésre, mert az orvosok ennek a betegségnek a bejelentésére kötelezve nincsenek. De ha még lennének is, az sem járna eredménnyel, mert ennél a betegségnél az egyéni felfogásnak igen nagy teret nyílik. Legtisztább képet lehet a járványról kapni, ha a terhére írható halálesetek számát veszik figyelembe. A betegség leginkább tüdőgyulladásban jelentkezik. Köztudomású, hogy Debrecenben a tüdőgyulladás legnagyobb mértékben mindig január és február hónapokban lép fel.

A tüdőgyulladásos halálesetek száma rendszeres körülmények között január és február hónapokban 8-9 volt. Az idén januárban

a tüdőgyulladás 17. februárban 32 esetben fordult elő.

Ebből megállapítható, hogy a járvány januárban lépett fel s februárban érte el tetőfokát.

Egyéb fertőző betegségek csekély számban fordultak elő. Így roncóló toroklob 5, vörheny 6, kanyaró 79, szamárhurut 3, hasihasnyálmirigy 3, járványos fültömrigyőly 1 és gyermekági láz 1 esetben fordultak elő. Halálos volt 2 kanyaró, 1 hasihasnyálmirigy és 1 gyermekági láz.

A betegek kórházi elhelyezése igen nagy nehézségekbe ütközik, sőt sok esetben lehetetlen is. Megtörtént, hogy *tüdővésztes betegek nem tudtak elhelyezni a klinikákon*. Épp ezért égetően

szükséges a kisegítő kórház felállítását.

A vízvezeték víze szokásosan zavaros, fertőző baktériumok azonban ismét nem találhatók.

Köztisztasági állapotok nem kielégítőek, mert a szeméthordás nagyon késedelmes.

Születések száma 130 fiú és 88 lány, összesen 218.

Halálozások száma 177 férfi, 105 nő, összesen 222.

Nevezetesebb halálokok: hevenyfertőző betegségek 4, gümőkór 30, rák 14, gőrcsök (csecsemőkénél) 15, bébihurut 7, erőszakos halál 7 esetben fordult elő.

Házasságra lépett 74 pár,

33 református, 3 római katolikus, 2 görög katolikus, 9 zsidó és 27 vegyes.

A mentők 321 esetben vonultak ki. A bizottság a jelentést egyhangulag tudomásul vette.

Megöltek egy kötelességét teljesítő csendőrt Kismarján

(A Hajdúföld tudósítójától.) Véres esemény játszódott le a múlt nap a közeli Kismarján. Kismarja közismert duhaj legényei, id. *Kozma Lajos* és ifj. *Kozma Lajos*, — akik már számos verekedésben vettek részt és bicskázásért már börtönben is ültek — a múlt nap a kismarjai vásár alkalmával újabb botrányt rögtönöztek:

a vásárosokat kiverték a korcsmából,

törttek, zúztak, két embert megsebesítettek, az egész vásárt rettegésben tartották.

A garázdálkodás hírére elősiettek a csendőrök, *Gál János* törzsrörmester és *Balogh József* csendőr, akik felszólították a két Kozmát, hogy kövessék őket a csendőrszere. A két Kozmához csatlakozott *Buzgó Imre* kismarjai lakos is.

A két Kozma meglehetősen elégedetlenül fogadta a kötelességtudó csendőrök figyelmeztető szavát; idős Kozma káromkodni kezdett, a fiatalabb pedig nekiment *Gál* törzsrörmesternek, majd futásnak eredt. A törzsrörmester ifjabb Kozmát üldözőbe vette.

Ezalatt idős Kozma és Buzgó az egydül maradt Balogh csendőrrre velettek magukat.

— *Üssük — kiütözték —* majd földre teperték, elkapták a csendőr oldalfegyverét és mellbeszúrták.

A csendőr nehéz sebe ellenére is

igyekezett támadóit értelmetlenül tenni, ez azonban nem sikerült neki, sőt a verekedők ekkor karddal ütlegelték Balogh csendőrt, aki pár perc múlva belehalt sérüléseibe.

Ezalatt egy legény, aki a verekedésnek szentancuja volt, figyelmeztette *Gál* törzsrörmestert a gyilkosságra, mire az társa segítségére sietett. A verekedők most már *Gál*nak estek neki, aki szorongatott helyzetében löfegyverét használta. Az első lövés nem talált, Kozma kivont karddal ment neki, *Gál* újra használta fegyverét s

Kozmát szíven találva — megölte.

Ezután *Gál* törzsrörmester a verekedő ifju Kozmát és Buzgót elfogta és őrizetbe vette.

A debreceni kir. törvényszéktől *Preineszberger Jenő* táblabíró, a vizsgálóbírószék vezetője, a csendőrség részéről *Novák* hadnagy és *Perubizky* csendőrpáncsnok szálltak ki a helyszínre a vizsgálat megejtésére. *Hörvath* Arthur törvényszéki orvos felboncolta *Balog* csendőrt és a verekedő *Kozma* hulláját. Ifju Kozmát és Buzgót beszállították a debreceni kir. ügyészség fogházába. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy *Gál* csendőrrörmester fegyverhasználatát minden tekintetben jogos volt.

Még mindig nyomoznak a bolsevista összeesküvés ügyében

A rendőrség hivatalos jelentése

Többször hírt adtunk már arról a nagyarányú bolsevista összeesküvésről, amely behálózta az egész Magyarországot és amelyben mindeddig nagy erővel nyomozott a budapesti államrendőrség.

A nyomozás első része már befejeződött és erről az államrendőrség a *Magyar Országos Tudósító* útján a következő hivatalos jelentést adta ki:

A főkapitányság nyomozó csoportjának tudomására jutott, hogy Győrben, Egerben, valamint Miskolcon egy *Pogonyi Antal* nevű iatalember azon dolgozik, hogy bolsevista irányban szervezkedést folytasson és a magyarországi belpolitikai viszonyokról tendenciózusan informálja a külföldet. Ugyanekkor arról is értesültek, hogy egy *Ferencz József* nevű egyén ugyancsak ilyen irányban folytat tevékenységet. Tudomást szerzett arról is, hogy a moszkvai propaganda központ magyar osztályán dolgozó egyes személyek mellett foglaltak állást, hogy legjobb volna

a munkanélküliek és B) listás tisztviselők között híveket toborozni.

Megállapítást nyert, hogy ifj. *Pogonyi Antal* a legutóbbi időkhöz összeköttetésben állott *Csiros Krisztina* nével, aki *Kun Bélának* Moszkvában titkárnője és hogy őt a legutóbbi időkhöz a magyarországi belpolitikai viszonyokról Bécsen keresztül tájékoztatta, *Csiros Krisztina* viszont *Kun Bélának* s az ugynevezett *Ausland Comiténak* referált.

A nyomozás során kiderült, hogy ifju *Pogonyi Antal* a németországi kommunista párt egyenes vezető embereivel is összeköttetésben állott és azt a taktikát akarta követni, hogy egyes vidéki városokban egy egy feltétlenül megbízható embereket

helyezzenek el, akiknek feladatuk elsősorban az *Ausland Comiténak* Magyarországi belpolitikai helyzetéről való tájékoztatása volt és hogy akkor, amikor ez a bizottság elérkezettnek látta volna az időt arra, hogy földalatti aknamunkájukat megvalósítsák, a bizottság már megfelelő tájékozottsággal rendelkezhesse

és az eikövetendő cselekvés taktikájának érdekében azonnal állást foglalhasson. *Ferencz József* ellen, továbbá mindazok ellen, akik ebben az ügyben gyanuba kerültek, a nyomozás még tovább folyik és épen ennek érdekében jelenleg behatott ismertetést az ügyről nem adhat ki a rendőrség.

Debrecen határában jól teleltek a vetések

Debrecen város közigazgatási bizottságának március 5-én tartott ülésén *Surgóth Jenő* gazdasági felügyelő előterjesztette szokásos havi jelentését. Eszerint az elmúlt február hónapban a hideg idő miatt a külső mezőgazdasági munkálatok csak a trágyázásra szorítkoztak. A nappali olvadások miatt a vetések hótakaró nélkül voltak, de ennek ellenére

a vetések igen jó állapotban vannak.

A földreformtörvény 2. paragrafusának 2. pontjában felsorolt érdekelte földnélküliek, vagyis mezőgazdasággal foglalkozó földnélküli, önálló, önjogi munkások összeírása véget ért.

Jelentette továbbá a gazdasági felügyelő, hogy a földmivelésügyi miniszter a debreceni gazdasági felügyelőséget megszüntette s beolvastotta a hajdumegyei gazdasági felügyelőség hatáskörébe.

Tavaszi angol és francia divatlapok

Férfi divatlap, Kézimunka-lapok, Divatszalon, Legujabb Divat, Record, Paris legujabb számai kaphatók

Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv. Társ.

Egy hónap alatt harminc milliárd adót fizettek Debrecenben

A kényszerkölcsön befizetési határidejének meghosszabbítását kéri a város - Jóna István indítványát elfogadta a közigazgatási bizottság

Debrecen város közigazgatási bizottságának szerda délutáni ülésén terjesztette elő Lánzy Gyula pénzügyigazgató jelentését. Eszerint február hónapban Debrecenben egyenes adóból 202.393,416 korona, átlaforgalmi adóból 156.909 052 korona, átlaforgalmi adó készpénzből 257.567,870 korona, általános forgalmi adóból 813.189,300 korona, általános forgalmi adó készpénzből 276.620,586 korona, fényüzési adóból 67.829,964 korona, bányajáradékából 226 906,100 korona, díjjáradékából 41.837 korona, dohányjáradékából 723.954,305 korona, fogyasztási és italdoból 176.862,251 K, határvámjáradékából 106.661,133 korona, földadóból 3.241,980 korona, összesen tehát

több, mint harminc milliárd korona folyt be.

Mintán a bizottság a jelentést tudomásul vette, Jóna István bizottsági tag szólalt fel a kényszerkölcsön ügyében. Kifogásolta, hogy az érdekeltek a késedelmes adminisztráció miatt nem kapták meg az értesítést arról, hogy milyen összeget kell kényszerkölcsönben fizetniük s miután azt a rendes időre nem tudják befizetni,

megbüntetik őket.

Épp ezért javasolta Jóna István, miszerint írjon fel a bizottság a pénzügyminiszterhez oly értelemben, hogy a befizetési határidőt két héttel tolja ki.

Mintán Lánzy Gyula pénzügyigazgató előterjesztette, hogy az értesítések szétküldése a hivatalos nyomtatványok késői megérkezése miatt tolódot el, a bizottság elfogadta Jóna István javaslatát.

Megkezdődik a választói névjegyzék kiigazítása

Mi denki járjon utána, hogy felvették-e a névjegyzékbe

A III. kerületben legutóbb megtartott képviselőválasztás alkalmával rengeteg jogos panasz hangzott el a képviselői választási névjegyzékek összeállítására miatt, amelyből számtalan olyan választót hagytak ki, aki mindazokkal a feltételekkel rendelkezik, amelyek a szavazati jog gyakorlásához megkívánatnak.

Három gyermekes anyák, diplomás emberek, ősi debreceni elvívó családok leszármazottjai maradtak ki a választói névjegyzékből,

ugyanakkor, amidőn elemi végzettséggel sem rendelkező egyének, Galiciából most jött héberék és egyéb belsevisták mint választó polgárok szerepeltek a névjegyzékben.

Ennek az oka elsősorban a keresztyén magyarság volt, mert a névjegyzékek összeállításánál nem járt utána annak, hogy felvették-e a névjegyzékbe. Azonban — ha igaz, amit a városban a választások alatt széltebon-hosszában beszéltek — hibásak azok, akik a névjegyzéket összeállították, mert nem jártak el kellő körültekintéssel és pártatlan sággal.

Akármit is történt a dolog, a hazafias debreceni magyarságnak most módjában lesz, hogy megcsorított jogait kiköszörölje. Ugyanis, mint Magoss György polgármester egy hivatalos hirdelmében közli a város lakosságával, — a nemzetgyűlési képviselőválasztói névjegy-

zések kiigazítására alakított összeíró küldöttségek működésüket a városháza közgyűlési termében

március 10 én megkezdik.

Ez a munkát hivatalból történik, azonban választójogának igazolása végett a küldöttségek előtt bárki megjelenhet.

Igy tehát a hazafias magyarságnak teljesíteni kell a kötelességét és utána kell járni annak, hogy az összeíró küldöttségek respectálták a választó jogát vagy nem.

A nehézségektől senkiük sem szabad visszariadni, mert ez hazafias kötelessége minden magyar embernek.

Nem lehetetlen ugyanis, hogy már a közelesem bekövetkező községi választások a most összeállítandó névjegyzék alapján fognak lefolyni és így minden egyes hazafias magyar szavazatra szükség van, hogy meg lehessen gátolni azt, hogy a város házára is a vörösek kerüljenek be.

Amint a szociáldemokraták körömszakadtig tudtak harcolni azért, hogy egy szavazójukat felvegyék a névjegyzékbe,

nekünk sem szabad megengedni, hogy jogainkat megcsorítsák

és olyanokat vegyenek fel a névjegyzékbe, akiknek semmiféle jogcímük nincs arra, hogy ebben az országban alkotmányos jogokat gyakorolhassanak.

HÍREK

1924 március 6. (Csütörtök)

Prot.: Gottlieb, Kath.: Perbett.

1777 Mária Terézia királynő a nagy-szombati egyetemet Budára helyezi át.

1474 Micheangelo Buonarotti nagy olasz festő, szobrász és építész születése Chiusiban

Időjárás: Hazánkban az idő tulnyomóan borús. Csapadék többnyire kisebb mennyiségben több helyütt esett. A hőmérséklet nem változott.

Időjósolat: Lényegtelen hőváltozás, semmi vagy kevés csapadék.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órakor „Katica királynő lett” C bérletben.

Apolló: Szerelmek iskolája.

Vígcsináz: A szerelmes sátn.

Meleor: Don Juan.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Angyal, Reménység, Sas, Bocskay, Tisza.

— **A főispán Budapesten.** Hajdúvármegye és Debrecen város főispánja, dr. Hadházy Zsigmond ma a reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott, ahol a vármegye és a város több fontos ügyét intézi el.

— **A Szent László Kör Aquinói Tamás ünnepélye.** Ebben a hónapban lesz 600 éve annak, hogy Aquinói Szent Tamás, a középkor egyik legnagyobb bölcsésze meghalt. Mint Pasteur az orvostudományt, úgy helyezte új alapokra a filozófiát Aquinói Tamás. Kortársai doctor angelicusnak nevezték életszentsége és nagy tudása miatt; az egyetemi ifjúság pedig védőszentjeként tiszteli az egész világon. A debreceni kath. egyetemi hallgatók is hódolnak a nagy tudós génuszának, midőn március 9-én, vasárnap délután 5 órakor a katolikus főgimnáziumban ünnepélyt rendeznek emlékére. Az ünnepélyen a szent életének és tanításának legkiválóbb debreceni ismerői fognak előadást tartani.

— **Kinevezés.** Varga Ferenc okleveles építész mérnököt ideiglenes minőségű városi mérnöknek nevezték ki.

— **Jövő héten. Jön! Ha megfújják a trombitát folytatása a Béke galambjai hazafias moziszekcecs.**

— **A debreceni Bethlen Gábor Kör** f. hó 8 án délután 5 órai kezdettel rendezi második irodalmi délutánját a Kollégium dísztermében. Ez alkalommal a műsor főpontját dr. Révész Imre előadása képezi.

— **Jövő héten. Jön! Ha megfújják a trombitát folytatása a Béke galambjai hazafias moziszekcecs.**

— **Előléptetés és áthelyezés.** Kolb Árpád pénzügyi főtanácsost, a debreceni pénzügyigazgató helyettesét Szegedre pénzügyigazgatónak nevezték ki. Kolb Árpád előléptetésével egyidejűleg megkapta a miniszteri tanácsosi címet is. Kolb Árpád már átvette a szegedi pénzügyigazgató-ság vezetését. Az előléptetés és kiüntetés egy köztisztviselőben álló ki-váló vezető tisztviselőt ért.

— **Az új ipartörvénykönyv.** Az Ipartestület az új ipartörvénykönyvet, mely a régi ipartörvény hatálya maradt rendelkezéseit is magában foglalja, meghozatta tagjai részére. Az ár megtérítése ellenében az Ipartestületnél kapható.

— **Kulcsárnál** mindenféle katonai felszerelést beszerezhet. Csendőrségi füzete-ket, kalaprahamszíjat, jelsípöt, csizmahuzót.

— **Életnút földműves.** Tóth Péter 68 éves biharkeresztesi földműves a múlt este öngyilkossági szándékából revolverével föbelőtte magát. Mire tettét észrevették, már kiszorított. Tettét nagy nyomora miatt követte el. A temetési engedélyt megadták.

— **Pórszász Károly** gazdasza. Megrendítő csapás érte szerdán dr. Pórszász Károly ügyvédet, a debreceni Ker. Nemzeti Liga főtitkárát. Hőn szeretett felesége ugyanis szerdán hajnalban a klinika belgyógyászati osztályán rövid, kínos szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken délután lesz a Szent Anna-utcai római katolikus temető kapujánál. Pórszász Károly mélyeséges gazdasza-ban szinte részvétellel osztozik Debrecen város egész keresztyén magyar társadalma.

— **Péntektől 1914. Merry Go Round.** Európában Budapesttel egyidejűleg először.

— **Iparos nagygyűlés.** Az állami kényszerkölcsön előleg fizetése, különösen a kis- és középiparosokra nézve rendkívül súlyos terhet jelent. A veszedelem mielőtt iparos előtt tisztán áll. Ezért az iparosság március 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület dísztermében tiltakozó nagygyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a kölcsönelőleg ügye lesz.

— **Kulcsár Imre és fia** katonai felszerelések raktára Nagytemplom mellett.

— **A kényszerkölcsön soronkívül befizetése.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy akiknek módjukban áll, a belső kölcsönt március 10-ig egy összegben fizessék be. Egyrészt az ország helyzetén segítenek azáltal ha a gazdasági talpra álláskor szükséges kölcsönt sürgősen rendelkezésre bocsájtják, másrészt pedig azok, akik mindhárom részlet egy összegben befizetik, 5 százalékos kedvezményben részesülnek és azonkívül a takarékkoronákban kirótt összeget ugyanannyi papírkoronában rohatják le.

— **A rendőrség a múlt hóban.** Debrecen város március ötödiki közigazgatási bizottsági ülésén Sági Lajos rendőrfőtanácsos szokásos havi jelentését a következőkben tette meg: Február hónapban 397 helyi keletkezési büntény fordult elő, melyből 211 lopás, 8 öngyilkosság. Ez utóbbiak közül 5 volt halálos. Debrecenben 13 gazdasági, társadalmi és egyházi gyűlés volt az elmúlt hónapban. A februárban megtartott nemzetgyűlési pótválasztások a város közbiztonságát nem veszélyeztették. A jelentést tudomásul vették.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon** csütörtökön délután 5—6-ig dr. Vekerdy Béla főgimnáziumi tanár előadása helyett dr. Frick József főgimnáziumi tanár tartja előadását: „A honfoglaló magyarok műveltségéről”, míg 6—7-ig dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár beszél folytatásként „Koreszmékről történet-bölcseleti szempontból”.

— **Ondolálás, fésülés, hajfestés, parókakészítés, kézipótlás** Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— **Vágott és hullott haját** legmagasabb árban vesz Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— **Különleges katonai és polgári sapkaszítók** Kotrás, Debrecen, Simonffy-utca 5. Kész sapkák rakárán, ugyanott elsőrendű fehérnemű-varroda.

— **Felhívási parancs!** Katonák, csendőrsők, vámőrök! Ezennel figyelmeztetnek, hogyha bármilyen katonai felszerelésekre szükségük lenne, azt egyedül Piskolty hadfelszerelések lerakatában szerezhetik be a legolcsóbban. Ugyanott katonai és polgári szabóság, Szolid ár. Szakaszoknak még 10% engedmény. Debrecen, Kossuth u. 58.

— **Kulcsár katonai felszerelések** egyedüli szaküzletében csendőrk-, vasutas-sapkák 30,000 korona. Diáksapkák.

— **Péntektől 1914 Merry Go Round.** Európában Budapesttel egyidejűleg először.

A magyar könyvpiac eseménye

LISZTIUS: MI A JOGREND?

Című krokigyűjteményének megjelenése.

A pártatlan humorral megírott könyv részei:

Jogrend az irodalomban, Jogrend az aranyközéputon, Jogrend a politikában, Jogrend a Duhajöldön stb.

Megrendelhető március 15-ig

12,000 koronáért

.. lapunk hirdetőhivatalában. ..

Könyvesház

Műveltségi állapotok, főként az iskolázás Debrecenben a reformáció korában.

Irta: S. Szabó József.

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványai sorában jelent meg fenti cím alatt, mint az I. kötet 8. száma, ez a kis munka (40 oldal). Tudós szerzője, ki már eddig is terjedelmes és nagyszerű irodalmi munkókat fejtett ki, az utolsó sorokban bejelenti, hogy műve ezután megjelent „második részében Debrecen irodalmát és hitéletét szándékozik feltüntetni”. Az első rész átolvasása után nehezen várjuk az ígéretnek beteljesítését, mert a kálvinista Róma méltán megérdemli, hogy a XVI. század második felében lefolyt szinte „aurea aetas”-nak nevezhető időszakát avatott kezek örökítsék meg.

Ez első rész két nagy fejezetre oszlik: az első Debrecen művelődésének alapjait és föltételeit tárgyalja, a második a debreceni iskolát a reformáció korában. Amabban bőven fejtegeti a marhatózsárságnak, az ipar különböző ágainak, a mesés gazdagságu kereskedőknek a kifejlődését. Látjuk aztán, hogy a reformációt a szerte kalandozó tőzsérek miként terjesztették el országszerte, úgyhogy még Méliusz is a maga vallásos műveit ezeknek ajánlja, mivel „ezek tétova járván az eretnek száját be tudják dugni”. Meg olvashatjuk még a különböző középületeknek, templomoknak történetét, a királyok és erdélyi fejedelmek jóindulatát a város iránt, úgyhogy „ebben a rendkívüli csapásokkal telt korban is Debrecen egy értelmű és hatásos magyar nemzeti művelődési központja lehetett”. Emebben főleg a mai református Kollégium eredete és a benne tanító első rektorok működése elevenedik meg szemünk előtt. Érdekes e részben az a pont, mely ason általános nézettel szemben, hogy a Kollégium a ferencendi zárdai iskolából fejlődött ki, azt vitatja és bizonyítja eléggé meggyőzően, hogy egy különálló városi iskolából fejlődött ki. Enemű nézete még a tudós szerzőnek is újabb keletű és régebbi álláspontjával ellentétes, de a felsorakotatott érvek nagyon valószínűvé teszik ezt a véleményt.

A kis mű rendkívül érdekes és értékes: választékos nyelven van írva; pragmatikus, anélkül, hogy unalmas és szórásalhasogató lenne és krónikás változatosságot is visz az események elbeszélésebe, bár a tárgyilagos alapot és szigorú tudományosságot nem áldozza fel. Városunknak és a magyar református egyház multjának állított benne maradandó emléket, felékesítve azt gazdag egyéniségének nemes értékeivel: mély hazafiságával, benső valóságosságával, a kollégium iránt táplált tiszta szeretetével.

Végezzük e rövid ismertetést azal, amivel a szerző a maga művét beveteti. „A reformáció kulturális szellemi áramlata hatalmas erővel ragadta meg a lelkeket. Soha annyit nem tettek a magyar közműveltségért, mint ebben az időben, annak ellenére, hogy politikailag és gazdaságilag egyike volt az hazánk legszerecsétebb korszakának. És ebben nagy tanulság rejlik a mai korra is.” A ma sivatagjából a mult oázisába menekülni, a reformációt, a város polgárságát, a kollégiumot hivatása magaslátán megismerni: e kis műnek legnagyobb, legkiválóbb érdeme és becsé.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtökön: Katicza királynő lett. C) bérlet.
Pénteken: Katicza királynő lett. D) bérlet.
Szombaton: Katicza királynő lett. Bérlet-szünet.
Vasárnap délután: A három grácia. Operette.
Vasárnap este: Katicza királynő lett. Bérlet-szünet.
Hétfőn: Katicza királynő lett. A) bérlet.

Katicza királynő lett

(Than Gyula háromfelvonásos népszínműve. Bemutatta a Csokonai-színház március 4 én.)

A város köbörtönébe zárt, a város füstös, poros párájára itélt magyar alkotó lélek üdül falusi kirándulása volt a népszínmű; rengő buzatáblák alján, pacsirtazengéstől hangos ragyogó ég alatt szedett egyszerű, tarkaszínű virágok úde csokra. A magyar falu nehéz társadalmi és gazdasági problémáit nem kereste ilyenkor az egyenes erkölcsökön, egyszerűségükben örökszép nótákon elandaodni, felfrissülai óhajtó kedély s a konvenciók nyugében, a polgári élet hétköznapi utvasztoin tévelygő, ezer terhében vergődő fásult életszemlélet nem is várt mást a népszínműtől, mint egy marék televényként illatozó, népi őserőből, életből, szerelemből, dalból, humorból desztillált színes benyomást.

Az élet durva realitásától elvont műfajnak ez volt éltető eleme, s kontárok kezén elbukatója is. A mezei esoker virágszállainak mind mesterkéltébbé összefésülésén, hazug művirágdíszé címázásán oifakult az életet adó élmény s a népszínmű friss fejlődési lehetőségein átgázolt könnyű diadallal a pesti aszfalton fogant életrevaló idegen operett.

Than Gyula népszínműiről működésének jelentőségét és értékét e méltatlanul divatjamult műfaj körül épp az kölcsönöz, hogy kiváló ambícióval, hozzáértéssel és szeretettel azokból az elemekből konstruálja darabjait, amelyek a virágzás korában is a legelevenebben hatottak. Mint a „Mi falunkból”, úgy árad a „Katicza királynő lett”-ből is a magyar falu boldog, derűs „aurea mediocritás”-ának friss zamata, tiszta etikája, játékos kedvének romlatlan üdesége, s az egyszerű, kedves mesét mozgalmassá, mégis raffinatlan táncos, nótás keret fogja össze tarkaságában is egyöntetű mozaikképpé. Ez az egyszerű és izig vérgig magyar hangulat, a darab erkölcs nemesítő tendenciája, — a ma divatos idegen és csak a magyar lélekkel semmi közösséget nem tartó szerzők zsebeinek megtöltését célzó silány revü-operett korszakában, — felmentenek a „Katicza királynő lett” szigorú recensori taglalásától. Egyszerű a darab szerkezete, de így is mindenestre csak helyeselni tudjuk a beillesztett irredenta részletet, a színes, lüktető magyar rózsatáncot, ami mindegyütt Than Gyula nemes intencióit és elismerésreméltó színpadtechnikai hozzáértését dicséri. A direktiótól pedig szerencsés gondolat volt a *Vörös malom* verőjtékesen erőltetett, kábító értelmi zűrzavara után a debreceni szerző de-

rék darabjának magyar levegőjével felüdíteni Debrecen publikumát.

A kis pünkössti királynő szerepében Kovács Terus újra tanúságot tett arról, hogy dalos kedve, tiszta humora az örök magyar földben gyökeredzik s művészetének hatása a maga értékéből s nem az operet tek trükkjeiből táplálkozik. Halassy Mariska drámai ereje teljes intenzitásban érvényesült s az elhagyott szerető hűségének megrázó hangjait szöallattatta meg. Halassiné pompás figurája épp oly igaz elismerést érdemel, mint Páspóki Rózsi nobilitás eszközökkel alakított tisztes paraszt asszonya.

Unger István első népszínmű szerepében épp oly tulzásoktól ment, melegszívű és uri játéku művésznék mutatkozott be, mint operett hőseiben; Vértés átgondolt, erőteljes alakítást nyújtott. László tökéletesen jelenítette meg komoly, megfontolt, tekintélyes magyar gazdát, Markovits pedig szivből fakadó derüvel színezte ki a Hékdás Sanyi mulatságos alakját. Jók voltak még kisebb szerepeikben Sőtér, Csolnaky és Viraguathy s pár szavával pompás öreg magyart teremtett Juhász. Az izlése, öletos rendezés Unger érdeme, míg a kedves magyar dalok művészi hangszereléséért s a zenekar dirigálásáért Forray karnagyot illeti dicséret. —Vary.

Színházak és mozgószínházak közleménye

Csokonai-színház

Általános jókedv és derültség urajja a nézőteret „Katicza királynő lett” Than Gyula eredeti népszínművének előadása alkalmából. A darab egész hétfőig bezárólag marad műsoron és pedig csütörtökön C, pénteken D, hétfőn A bérletben, szombaton és vasárnap bérlet-szünetben. A három grácia fenomenális sikerű táncos revue operette megy vasárnap délután új eredeti kiosztásban.

A szerelem iskolája című film tartja lábban Budapest közönségét. Tartalmas, vidám rendezésben stílusos elsőrangú film, melynek cselekménye állandóan lebilincseli a nézőt. Wallace Reid, az igazi férfiideál játssa a főszerepet s a film tartalma különleges témájánál fogva teljesen lekötöti és illuzióba ringatja a nézőt. Nem lehet dicsérni, méltatni, hanem látni kell ezt a filmet, amit holnap mutat be az Apollo. Kisérőül megy e film mellett ELEVEN ÖRDÖG című pajzán történet.

Nagy szenzációja lesz e hétnék még az 1914 MERRY GO ROUND című amerikai film, melynek fővezetessége az, hogy Európában Budapesten lett bemutatva először, s egyidejűleg sikerült Debrecen részére is megszerezni. A bécsi boldog császári idők pompái vonulnak fel szemünk előtt, gyönyörű események, amelyek látása eszünkbe juttatja azt az időt, amikor még nagyok, hatalmasak voltunk.

Jövő héten az Uránia fogja bemutatni 4 napon át HA MEGFUJJÁK A TOMBITÁT c. filmszkecs folytatását, a BÉKE GALAMBIAI c. szkecsot, ami már most nagy érdeklődést vált ki a közönségből.

Apollo-mozgó

Két szenzációs sláger. Dal a szerelemről Eleven ördög, főszereplő Wallace Reid.

Víg-színház-mozgó

Szerelmes Sántán Luciano Albertini legbravurosabb artista drámája, merész bravuros mutatványok.

Meteor-mozgó

Csütörtökön: DON JUAN, minden idők legnagyobb nőhódítója. 2 rész egyszerre. Csak felnőtteknek. Jegyővétel.

Apróhirdetések ingyen a Hajdúföld előfizetőinek

Gyümölcsfák

Enda Chinoin

Dendrin

KONTSEK GÉZÁNÁL,

tavaszi permetezésére a fényesen bevált

gyümölcsfakarbolineum és a békebeli minőségű

hábortó óta először kapható

Kossuth-utca 15.

MAGYAR KORONA

Magyar korona: 0.0115
Zürichi zárlat

Berlin 129¹/₂, Hollandia 215¹/₂, Newyork 577¹/₂, London 2483, Páris 2355, Milano 2475, Prága 1675, Budapest 0.0115, Belgrád 725, Bukarest 305, Bécs 81.70, Szófia 427¹/₂.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 69280—71000, hollandi forint 25850—26455, francia frank 2810—2885, Svájci frank 11990—12290, cseh korona 2005—2060, lei 360—380, lira 2965—3045, dinár 860—891, német marka —, osztrák korona 9795—100.40, Napoleon arany 239800 korona.

Értéktőzsde

A mai alacsony megnyitó árfolyamokat kedvetlenül fogadta a tőzsde s csak az arbitrázspapírok javulására változott meg az irányzat. Hamis hírek forgalombahozatalával próbálták a hossza spekulálók a piacot doppingolni, céljukat átmenetileg sikerült is elérni, azonban a zárlat felé az árfolyamok lemorzsolódtak.

Meglepetésszerűen érte a piacot a kospézn nagyarányu visszaesése. A Föld-hitelintézet ma is órási tételleket bocsátott a megszorult piac rendelkezésére, úgyhogy a kospézn 1.75 százalékról 0.875 százalékra esett.

Az utólistásde teljesen üzletellen, csak néhány favoritpapírban volt némi forgalom. A kőtések a mai középárfolyamokon jöttek létre.

A takarékkorona árfolyama

Az illetékes bizottság megállapítása szerint 100 takarékkorona ma egyenlő 105 papírkoronával.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsden a már napok óta tartó szilárd irányzatot lanyhaság váltotta fel. A buza 10000 koronával olcsóbbodott és a többi cikkeknél is a tengerit kivéve áreszállítás történt.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 285000—287500, egyéb 283000—285000, 79 kilós tiszavidéki 290000—295000, egyéb 287500—292500, rozs 247500—255000, takarm. árpa 260000—290000, sórárpa 300000—330000, zab 245000—250000, tengeri 220000—225000, korpa 165000—170000.

Ferencvárosi sertsővásár

Nyíltvásári maradvány 451, érkezett 170, eladott 120. Árak: könnyű 16100—20000, nehéz 21—23000.

ESTEDZÉS

A DTE labdarugószakosztálya ma, csütörtökön este 8 órakor a Korzó kavéházban ülést tart, amelyen a szakosztály új tisztikarát választják meg.

Elmarad a nyiregyházi mérkőzés.

A vasárnapra kisorsolt NyTVE—NyKISE mérkőzést a két egyesület elhalasztotta, mivel a nyiregyházi pálya víz alatt áll.

Az ifjúsági Labdarugó Szövetség ma, csütörtök délután 6 órakor a Korzó kavéházban ülést tart.

Baik a DTE-ben. Baik, a DKASE kitűnő hátvédője átlépett a DTE-be s vasárnap már nem is játszik a DKASE-ban. Baik körülbelül csak egy év mulva lesz igazolható a DTE számára. Ellenőrizhetetlen hírek szerint a DTE-be lép Glatz, a DMTK hátvédője is.

Az Intézőbizottság ülése. A keleti labdarugó kerület intézőbizottsága szerdán ülést tartott. A NyTVE-nek a DKASE ellen 2:1 arányban elvesztett mérkőzéséből kifolyólag beadott óvás ügyében elrendelték a bizonyítást. A DTE a DMTK ellen elvesztett mérkőzést panasszal támadta meg, mivel kiderült, hogy Drössler DMTK játékost szabályjelenül igazolták le. Az Intézőbizottság itt is elrendelte a vizsgálatot.

A keleti labdarugó kerület tanácsa ma este 6 órakor a Royalban ülést tart fontos tárgysorozattal.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irta: IGMÁNDY GÉZA
(Folytatás.)

Bizonyos fokú izgatottság vagy mondjuk türelmetlenség tapasztalható a társadalom majdnem minden osztályában.

Ujnak a háborút. Céltalannak tartják a meddő küzdelmet. Egyre jobban kidomborodik az a felfogás, hogy Amerika beavatkozása után nem nyerhetjük meg.

— Azt tartom, hogy ott kint nálatok ez még nem feltűnő, de itt az országban a csüggedők tábora egyre szaporodik. Lehet, hogy az orosz fogságból hazatértek a fő mozgatói, de az is valószínű, hogy szervezett propaganda eredménye...

XVII.

— Kedves fiam! — tudod, hogy nem a szó, hanem a tett embere vagyok. — Az Isten sokáig éltesse!! — ezzel az őrnagy ur fenéki kiitta a poharát, magához hajtotta Ákost és keményen megszorította a kezét.

Szabó Ferkónak megrándult a szemöldöke és a Szurok Tóni bandája kifogástalan tust huzott.

Ez volt az a nagy névnap-i felkőszöntő, ami már oly régen igazlomban tartotta a kedélyeket. Egy pohár bor, egy kézfogás, — de több volt benne, mintha óraszámra próbára tették volna egymás türelmét.

— Sohasem bocsátom meg, —

alakoskodott Szabó Ferkó — hogy ennvire megvárattál bennünket. A A Bankó bácsi abszolúciójának eddig nem vehettem hasznát. — Hejh a kiskésit Szurok! — halljuk a doktor ur nótáját!

Szurok Tóni megpengette a hu rokat és egypár varázs-szót sugott a morék fülébe s utána felcsendült a nóta:

„Amikor én hozzád jártam,
A virág is nyílt...“

Fekete ábrázata szinte átszellemült, amint ráhajolt a hegedűjére és diadalmasan pislogott hol Ákosra, hol Ferkóra, aki a szeme rebbenésével dirigálta őket.

— Hát ezt meg honnan tudtátok meg? — kérdezte Ákos kellemes megiepetésében.

— Honnan?! — Hát a legényektől. — válaszolt a vajda megelégedetten. — Nem szoktam fél munkát csinálni.

Azután sorra előkerültek a szebb-nél-szebb magyar népdalok, amelyeknek minden szava, minden hajlékony árnyalata úgy össze van forrva a nép lelkével, hogy a legküzöbözőbb hangulatu ember is megtalálja bennük a magának valót.

Szurok Tóni belekapott a „Ha benyúlok a kis lajbm zsebébe“ s az egész társaság kísérete csendes énekkel.

— Dokikám! — fordult Simon Karsai Ákos felé — vedd el azt a hegedűt Tónitól. Csak te tudod ezt igazán elmozdítani.

Sem vége, se hossza nem volt aztán. Ugy belemarkolt az a két sor a Karsai lelkébe: — „Kiszakítok a ménesből egy csikót, — Azért adja majd a kupec a bankót“.

(Folyt. köv.)

Elismert kiváló minőségű
csemege- és fűszer-
árak legolcsóbb
beszerzési forrása a

„HANGYA“

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.

Fióküzletek a város minden részében.

1924. El. I. C. 29.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a debreceni kir. ítélőtábla elnöke 1924 El. XXX. B. 9. sz. rendeletével a 13300 — 1912 J. M. rendelet 2-5 §-ában felsorolt iratoknak és kezelési könyveknek kiselőjeztését a püspök-ladányi kir. járásbírósnál elrendelte.

A rendelet értelmében kiselőjeztendőek:

I. az utolsó bírói intézkedéstől számított 32 évnél régebbi vagyis 1890 év előtti polgári peresügyek, egység, örökösödési, végrehajtási telekkönyvi ügyek iratai, bírói leltérből bírósági irattárba áttett okiratok és erre vonatkozó iratok, perben még fel nem használt előzetes bírói szemlére vonatkozó iratok, anyakönyvi ügyek, 1890 évet megelőző íktató könyvek és ügylajstromok.

II. Beérkezésüktől számított 10 évnél régebbi II. és III. régi irattárbeli osztályba tartozó parenkivüli és büntető ügyek iratai, továbbá a fizetési meghagyásos ügyek, polgári vegyes ügyek iratai az ügy jogerős befejezésétől, illetve a terhelt elhíni utolsó intézkedéstől számított 10 évnél régebbi, vagyis 1910 év előtti vétségek és kihágások iratai.

III. 5 évnél régebbi s a rendelet 5 §-ában hivatkozott kezelési könyvek, jegyzékek, ügyforgalmi és tevékenységi kimutatások, számadások előkészítésére vonatkozó iratok.

Beérkezésüktől számított 5 évnél régebbi elnöki ügyek iratai. Az utolsó bírói érdemleges intézkedéstől számított 5 évnél régebbi fizetési meghagyásos ügybeni megkeresések, polgári megkeresések, büntető megkeresések, büntető vegyesügyek iratai.

Felhívom mindazokat, a kik a fenti iratok közül valamely iratnak kiadását, vagy tovább megőrzését kívánják, hogy hozzám a kiadandó, vagy tovább megőrzendő irat pontos megjelölése mellett ezen hirdeteménynek a hivatalos lapban való megjelenését követő naptól számított egy hónap alatt indokolt kérelmet adjanak be.

Püspök-ladány, 1924. február 26.

OLVASHATATLAN:

kir. járásbírósnál elnök.

Zománcos öntött vasedények,
épület- és bútortvasalások
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6 20.

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi, fiuruha-
áruháza

Bika-szálló
épületében

tavaszi vásárt

rendez!!

A folytonos áremelkedés dacára egész március hónapra árait leszállította

15-20

százalékkal.

Nagy választék

tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabásu

öltönyökben,

Rövid sportnadrágokban,

Divat-csikos nadrágokban,

Tartós gyermekruhákban

és méretutáni rendelésekre szövetkülönlegességekben.

Kérjük a t. vásárlóközönséget a cégre ügyelni!

Garai és Testvére
Bika-szálló épület

Értektőzsdéi árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Viktória 370	Lipták 27	Papiripar 58	Keglevich 21
Magyar 142	Franszdan. 116	Gép és vasút 70	Fellen —	Királysör 130
Bosny. agrár 115	Sányák és téglagy 300	Magyar acél 445	Hangyáipar 35	Polg. Sör 925
Pöldhitel 695	Bauxittrósz 800	Mérlég 45	Kábel —	Krausz 116
Magyar 440	Beocsini 1075	Belga fém 282	Királyautó 1075	Pannonia s 38
Hermes 100	Borsodi 270	Motorgyár 72	Óstermelő 485	Femesi sz. 302
Agrár 50	Lőrinozi 155	Ólom 43	Gummi 725	Szálloda, gy. fürdő —
H-Szlavon. 77	Cement 160	Chandvir 240	Vasút forg. 440	Pannonia —
Lloyd Bank 28 25	Unio 30	Rex 12	Interrexim 46	Royal 290
Magyar hitel 925	szászvári 640	Rima 208	Star 26	Star 81
Ingatlan 540	Kohó 1800	Roessemann 105	Telefon 260	Ligetszombat 36
Cseh 37 5	istván 88	Rotmüller 27	Turul cipő 20	Schwartz 95
Forgalmi 87	Csep-téglá 46	Schlich 142	Unio színház 30	Lukács 14.5
Jelz. 195	Drasche 440	Schuller 70	Szolnoki 16	Falpar: —
Ker. hitel 43	Magnesit 4400	Pendlorf 115	Zagyvapálfai 58	Mercurfa 8 5
Lezárástól 140	M aszfalt 105	Vegyipar 55	Cukorgyárak —	Cserző 26
Német 100	Á. Kősz. 4675	Vagonygyár 140	Déccukor 825	Dharaszni 13
Düss. 38	Kerámiai —	Wörner 27	Hörvát 1300	Egy. fa —
Közp. Jelz. 28	Nagybát. 320	Fémkeresk. 30	Cukoripar 507	Funieryár 35
Városi 16	Salgó 945	Vaukán 215	Mezőgazd. 850	Guttman 900
Merkur 30	Ujlaki 35	Corvin gép 15	Mezőhegy. 435	Hazai 375
Nemz. bank 70	Urikányi 1380	Textilipar —	Stummer 3500	Honf. 12
Magyar. Hitel 288	Mori szend 20	Textil 20	Élelmiszer —	Kőrösb 8
Keresk. 2155	Sajókondói —	Gyapjamosó 90	Cinner 14	Kronberger 31
Hungaria —	Nyomdák —	Szövőkötv 57	Fiumei —	Lignum T. 155
Wiener B 180	Athenaeum 305	Goldberger 178	Fruktus —	Magy.-Am. 24
Takarékpénztárak	Franklin 230	Györi textil 48	Halkeresk. 40	Erdő 8 5
Belvárosi 64	Globus 80	Juta 220	Szalámi 35	M. Loyd 180
Egyes.fővár. 325	Kunossi 33	Karton 135	Oceán 60	Malomsok 17.5
Kőbányai 36	Pallasz 87	Kender 125	Püspöki 32	Nemzeti 535
Magy. Ált. 320	Révai 89	Pamut 435	Tokaji 71	Lichtig 12.5
Moktár 320	Rigler 126	Szegedi 670	Villányi 88	Ófa új 830
Pesti hazai 7010	Stefaneum 14	Vegyipar —	Gáz és villamos —	Rézbanjai 200
Lipótvárosi: 19	Újvárosi 27	Chinoin 61	Ált. Gáziszó 28	Szlavonia 141
Biztosítók	Uj-ágúzem 18 5	Dania 225	Ált. Légsz. 1250	Nasici 3650
I. Magy. 17000	Vas és gépgyárak —	Diana 13	Izzó 930	Viktoria 10
Fonciére 520	Koburg 78	Spodium 410	Just izzó 135	Zabolai 217
M-francia —	Csáky 33	Élora 163	Aner 430	Zentai 63
Jég 380	Gépgyár 210	Hung. műtr. 400	Plöbus 72	Hitelfa 63
Pannonia 3400	Fabian 15	Keleti 58	Vasm. vill. 63	Közlekedési váll. —
Nemzeti b. —	Fegyver 1980	Klein és Fia 13	Lámpa 315	Adria 1575
Malmok	Flankl 180	Clotild 180	Oajművek —	Atlantica —
Back 100	Ganz-D. 6700	izikra 110	Marosi petr 145	Özuti 47
B.-miskolci 214	Ganz vill. 2900	örök 43	Olajipar 142	Városi 39
Concordia 72	Hoffner 268	Wander 39	Sör és szeszipar —	Bur 43
Békéscsabai 73	Kistarcsei 92	Különfélék —	Baróti 16	Jéli vasút 126
Ásói Bpest 200	Kühne 10	Járdi 17	Részv.-sör 442	Meffer 525
Törökantm. 37	Györfly 140	3oni 145	Femesi sör 29	Levante 385
Gisella 88	Kassab 64	Brassói 550	Fővárosi sör 75	Miskolci 45
Gunjária 173	Kissling 28	Corvin film 17	Gschwindt 503	Nova 204
Királymalom 49	Láng 282	Dorogi 46	Györi sör —	Altamvasui 706
		Dunantuli 101		Trösti 162

Elővételi jogok: Kistarcsei —, Szövőkötv —, Cukor 875.

Szatmár, Ugocea és Bereg közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánja.
1815/1924. alisp. szám.

Árverési hirdetmény.

Bereg vármegye tulajdonát képező s jelenleg Gulácsy Dezső földbirtokosnak Gulács község határában fekvő Lapos tanyáján levő használt, de teljesen jókarban tartott, üzemképes Steek gyártmányú hat, illetve kilenc vasú benzines motoreke, a hozzátartozó bédékocsi, 8 db vasbordó és meglévő összes egyéb tartozékával együtt folyó évi március hó 20-ik napján délután 3 órakor a vásárosnaményi járás főszolgabírájának vezetése alatt megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők eladatik.

Kikiáltási ára 160 mázsa buza, illetőleg a tiszavidéki búzának az árverés napján a budapesti termény tőzsde jégzett pénzbeli egyenértéke. Az árverési szándékozók az árverés megkezdése előtt 20 mázsa búzának pénzbeli egyenértékét tartoznak bánatpénzzül letenni. A megígért búzavételár egyharmad részének pénzbeli egyenértéke az árverést vezető vásárosnaményi járás főszolgabírájának kezébe az árverés napján azonnal lefizetendő. Az árverési feltételek és bővebb felvilágosítások az alispáni hivatalnál Mátészalkán, a főszolgabírói hivatalnál Vásárosnaményben és a körjegyzői hivatalnál Gulácsban megtekinthetők, illetve nyerhetők.

Mátészalka, 1924. évi március 3.
Dr. Streicher Andor,
alispán.

HORVÁTH SÁNDOR

„Elite“ illatszertára

Debrecen, Piac-utca 64. sz.

E hét reklámcikkjei:

Egy nagy Odol — — 16,500.— K
Egy kis Odol — — 9,000.— „
Egy szép ridikül — — 30,000-tól
Egy deka jó parfüm — — 6,000-tól
Egy deka prima kölni — 1,200.— K
Egy üveg jó kölni 50 gr. — 4,500.— „
Egy — — — 100 gr. — 8,000.— „
Elsőrendű minőségű
piperezappanok — — 1,000-tól

Tisztviselőknek 10% engedmény

Fodrász uraknak
nagy árengedmény!

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vételre és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Szappanfőzéshez

leg-erősebb **SZÓDA** kapható
Felegyházy János
fűszerkereskedésében.

Öntött és sajtot

Butorveretek

Nickelezett réz és lackozott

Lószerszám veretek

legjutányosabban

Bészler Lajosnál

Széchenyi-u. 2.

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb bécsi modellek megérkeztek

M. Nagy Mihály-hoz

Péterfia-utca 8. szám

Olcsóbb, mint bárhol.

Női és férfi kalapalkítások pontosan eszközöltenek.

Meghívatás.

A Hajdudorogi Néptanárszövetség Rt.

résztvevőseit az 1924. évi március hó 16-án. délután 2 órakor az intézet saját helyiségében tartandó XIV. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítő soro két tag választása.
2. Az igazgatóság 1923. évi jelentése és a zárszámadások előterjesztése a nyereség felosztási javaslatával.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. Határozathozatal a felmentvény megadására tárgyában.
5. A lemondás és elhalálozás folytán megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
6. Esetleges indítványok.

Hajdudorog, 1924. február 10. én.
Az igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A nagyközönség figyelmébe!

Üzletemet teljesen újonnan berendeztem, melyben a legkényesebb igényeket kielégítem. Pár hónappal ezelőtt megrendelt szöveteket megkaptam és így módomban van a napi árnál 50 százalékkal olcsóbban ártányókat készíteni.
Tegdes J. Péterfia-u. 42.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata
Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám alatt.

Allandó butorkiallítás ebédlő-, háló uriszoba és leányszoba berendezésekből, — ugyszintén nagy választék tömör butorokban is. ::

Bészler és Dávid vaskereskedés

(a Kossuth szobor mellett.)
Vasak, lemezek, szegek

mindenféle méretben. Épület és butorvasalások, szerszámok, edények, mezőgazdasági cikkek. o-o
TULAJDONOS: DÁVID JAKAB.

A „Parfumerie Ilona“

szenzációs reklámja!!!!

Mindenkinek egy

ingyen manicur

bérletet adunk,

aki 50 ezer koronán felett

bármit is vásárol a

Parfumerie Ilonában

Szent Anna-utca 1. szám.

PALMA
KAUCSUK-TALPVÉDŐ
ÉS KAUCSUK-SAROK

Pipereszappant, Orosz kölnivizet,

Parfümöt minden illatban. Fogpasztát, Szájvizet, Arckrémot, Kezifinomat, Kötszereket és Fertőtlenítőszerkeket stb. legelőbbban és legjobb minőségben beszerezheti a

KORZÓ DRUGGERIÁBAN
PIAC-UTCA 42. TELEFON 14-80.

Dughagyma (makói),
rézgalic,
lucernamag,
raffia

CSANAK JÓZSEF R. Rt. Tüszér és csé-
mege üzletében

Piac utca 51. sz. — Telefon 70

Kiadja: Hajdudorogi Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 360 kor., minden további szó 80 koron. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 1200 K. minden további szó 120 K. Vastagabb betűk szedett szavak kétszeresen számítanak.

Tisztviselők és közalkalmazottak figyelmébe!

Üzletátalakítás miatt a BÉKE ÁRUHÁZBAN Szent Anna utca 5. március 1-től 15 ig rendkívül olcsón lehet vásárolni ruha- és kosztümöket, vásznat, zephírt, nanavacot, délut. férfiruha kelmét, kartont. Csak elsőrendű áruk!

Elsőrangú kárpites Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna sarok. Kész hentesek rakárón.

Egy kollós tyukot keresek megvételre. Arany János-u. 31.

Mosás a szobaleányi teendőkhöz értő férjes házmesterné felvétetik Széchenyi-utca 46. szám.

Zongora modern mahagóni korszerűen eladó Szendrő zongorarakart, Batthyányi-utca 22. szám.

Hentesek, plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lőszermatrakok, szalon és bőrgarnitúrák készíthetők Debrecenben, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

Zongora-hangolósokat, javítást, hosszabból rövid, modernet készítek garancia mellett. Vonóhangszereket elvállalok. Zongorahangolások, javítások helyben és vidéken. Telefon: 15-16. Zongorák fényezését elvállalom

TÖRTÉ LÁSZLÓ zongora vonóhangszerkészítő DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban.

Pénzt heti 6% kamatozásra

dupla értékű fedezetre azonnal kihelyezem abszolút biztosítékra Lengváry, Budapest, Erzsébet-körút 39. Telefon: József 134-10

Ismét 3 csoda olcsó vétel!

Ezek most jöttek be az irodámba! Csak 16 millió korona! Adomentes. szintiszta csertéglap épület. cseréppel fedve! Lakó nincs! 24 óra alatt beköltözhető!

2 szobás lakás. Konyha, speiz. Stukaturós, padlós szobák. Jó vízi kut. Konyhakert. Gyümölcsös.

A vagonvár közelében, a vámospécsi köves út baloldalán, a Márton Kálmán-utca utolsó utcájából, a Fancsovi-utca felől nyílik ez az utca.

Kemény utca 13. szám!

Ez az a ház, melyet nagyon jó lesz azonnal megtekinteni!

Villatelek! Házhely! 4 millió korona!

A Csapó-utca végén levő Vilmos huszárlaktanyához pár percrenyire. A sámsóni kövesút baloldalán benyúló legelső utca végén, 187 négyszögű, nagyon szép saroktelek (Czeccsilla-telep). Tulajdonosa: Kerékgyártó Lajos ur. Szomszédok: Piskolti Péter és Bartha János kövezőmester urak, kik állandóan ottlagnak. Felséges levegő és ugyszólván a városban van.

Rögtön átvehető!

BODÁN

télen-nyáron lakható 14 méteres cserrepi épülettel és egy nyilas, szép, termő szőlővel, konyhakerttel ma 20 millió koronáért megkapható!

Tulajdonosa: Sz. Murvai János ur. Az érdeklődők menjenek be Bodán Szabó Ferenc könnynyomda-tulajdonos ur villájába, aki szintén kintlakik télen-nyáron állandóan, a IV. dűllőben, ő majd megmutatja a szőlőt, mely a III. dűllőben van.

A Boda ma már egy nagy városrésze. Van ott óvoda, iskola, vendéglő, fűszerüzlet stb. Kényelmes vasúti közlekedés.

Minden ingatlan felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló is.

Iroda: VERES-UTCA 9.